

Getroffene, die inmiddels ietwat bijgekomen was en ook de oogen weer opende, werd door kameraden met alle voorzorgen op een militaire vrachtauto gelegd en den „eerste-hulp” verleener werd op het hart gedrukt, de drukkende vingers in situ te houden; voor alle zekerheid werd een anderen B.S. kameraad opgedragen naast den getroffene plaats te nemen, om, indien dit noodig mocht blijken, de taak van den helper te kunnen overnemen; de militaire vrachtwagen zette koers naar het Sint Franciscus-gasthuis te Rotterdam.

Collega P. A. Vos, chirurg aan dit ziekenhuis, schreef mij als antwoord op mijn verzoek om inlichtingen:

„Bij aankomst in het ziekenhuis was de toestand van Uw patiënt redelijk wel; na het nalaten van den druk op de carotis stond op dat oogenblik de bloeding. Het kan zijn, dat door den voortdurenden druk het periphere vat door een thrombus is afgesloten geworden. Laat men echter het bloed weer doorstroomen, dan wordt deze er weer langzaam uitgewerkt. Ik heb dan ook gearzeld de carotis af te binden, maar daar uit het medege-deelde bleek, dat er toch een zeer ernstige bloeding geweest was, heb ik uit angst, dat op een later tijdstip de bloeding zich zou herhalen, de carotis externa afgebonden. De kogel werd verwijderd en de wonden werden gehecht. De genezing is verder dan ook ongestoord geweest”.

Zoo heeft deze eenvoudige dorpeling door het verleen van „eerste hulp” het leven van zijn kameraad gered.

Het boven beschreven geval heeft na een veeljarige ervaring grooten indruk op mij gemaakt; een dergelijk zoo rechtstreeks levensreddend werk van den „eerste-hulpverleener” nam ik nimmer waar. „Leeringen wekken, voorbeeldingen strekken” zegt het oud-Hollandsche spreekwoord; misschien vinden collegae, die eerste-hulp cursussen geven, aanleiding dit voorbeeld bij hun onderwijs aan te halen.

Amsterdam, Januari 1946

J. DE HARTOGH

OVERDRUKKEN VAN ENGELSCH EN AMERIKAANSCH BIOCHEMISCH EN MEDISCH LITERAATUUR.

In aansluiting aan mijn ingezonden stukje, opgenomen in het *N. T. v. G.* van 15 Dec. 1945 deel ik mede, dat ik thans nog een vervolgijs van meer dan 400 nummers heb samengesteld, die wederom bij mij ter inzage kan worden aangevraagd.

Van de MAYO-cliniken te Rochester werd een zending van eenige honderden overdrukken van artikelen van zuiver medischen inhoud ontvangen. Aangezien mijn lijsten in hoofdzaak de biochemie betreffen heb ik deze overdrukken er niet in vermeld. Zij liggen voor zoover zij betrekking hebben op kanker ter inzage in de bibliotheek van het ANTONI VAN LEEUWENHOEK-huis; de overige kan men inzien, eventueel leenen in de Medische Leeszaal van de Universiteitsbibliotheek te Amsterdam.

Amsterdam, 21 Januari 1946

H. G. K. WESTENBRINK

J. D. Meijerplein 3

CENTRALE SYPHILISREGISTRATIE

Het nummer van 15 December van dit *Tijdschrift* bevat een artikel van PRAKKEN, waarvan wij de hoofdstrekking: „dat de bestrijding der geslachtsziekten krachtig en snel ter hand moet worden genomen” slechts kunnen bevestigen. Deze eindconclusie klopt echter niet met zijn artikel, want zijn voorstel tot bestrijding geldt immers niet de „geslachtsziekten”, maar wil alleen den strijd aanbinden met de „syphilis”. De gonorrhoe is echter toch zoo belangrijk, dat zij zeker in een bestrijdingsstelsel tegen de geslachtsziekten niet mag ontbreken, te meer daar dan (ook bij de bevolking) de meening gaat postvatten, dat de gonorrhoe een onbetekenende ziekte is.

PRAKKEN meent, dat in het door hem gepropageerde stelsel de beslissing tot het al of niet inroepen van de hulp van het Adviesbureau bij den behandelenden arts blijft berusten, hetgeen een waarborg zou zijn voor een te star ambtelijk optreden. Dit is niet juist, want het serologische laboratorium te Kopenhagen moet toch van ieder positief onderzoek mededeeling doen aan het Adviesbureau (anders heeft het geheele systeem geen zin) en dit moet zich dan met den behandelenden arts in verbinding stellen. Blijkt bij dat overleg, dat de patiënt nalatig is (hetgeen alleen de arts kan weten) dan zal de arts toch naam